І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 9. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 15-го СІЧНЯ 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 15, 1959 No. 9. VOL. LXVI.

ПЕНТАҐОН ВИМАГАЄ ПРОДОВЖЕННЯ АКТУ ПРО ВІЙСЬКОВИЙ ВИШКІЛ І СЛУЖБУ

Вашинґтон. — Департамент оборони і командування американських збройних сил звернулися до Конґресу з вимогою продовжити на дальших чотири роки Акт про загальний військовий вишкіл і службу, дійсність якого кінчається з днем 30 червня ц. р. У зверненні, адресованому на руки спікера Палати Репрезентантів Сема Рейбирна і підписаному секретарем оборони Нілом Г. МекЕлроєм, стверджується, що продовження цього акту є абсолютно конечним для державної безпеки не тільки під сучасну пору, але і в недалекому майбутньому. Не зважаючи на останні редукції в оборонному бюджеті, кількість покликуваних до війська мусить бути вдержувана на дотеперішньому рівні, бо інакше стан усіх збройних сил ЗДА зменшиться з дотеперішніх 2,500,000 вояків до 2,000,000 вояків. Крім того закон про покликування до обов'язкового військового вишколу і військової служби забхочує молодих людей зголошуватися теж добровільно до війська. В політичних колах у Вашинґтоні сподіваються, що Конґрес затвердить продовження згаданого акту. Голова палатної комісії збройних сил конґресмен Карл Винсон вже приготовив у цій справі відповідний законопроєкт і передасть його найближчим часом під розгляд Палати Репрезентантів. Переслухання в цій справі почне згадана комісія вже з початком лютого ц. р., і вони будуть, правдоподібно, дуже короткі. Все ж таки, не виключена й опозиція проти продовження дійсности акту про військовий вишкіл і службу, бо вже в минулому році деякі конґресмени, як, наприклад Імануел Селлер з Ню Йорку, почали акцію проти продовжування цього акту, обстоюючи погляд, що ЗДА заощадять на цьому яких 28,000,000 долярів і що буде досить добровільних зголошень, щоб могти поповнити стан збройних сил. Мілітарні провідники не вірять в це й обстоюють твердо конечність обов'язкового покликування до війська.

І в Ню Йорку відбулися демонстрації проти Мікояна

Ню Йорк. — 13-го січня ввечорі до Ню Йорку прилетів перший заступник совєтського прем'єра Анастас Мікоян на летовище Айдлвайд, де проти нього протестували представники тих народів, які є поневолені комуністичною Москвою. Комісар поліції призначив до охорони совєтського висланника коло 500 поліцистів і агентів, які не допустили демонстрантів до почекальні на летовищі, тільки змусили їх стояти з транспарентами за парканом на місці, де паркують авта. Мадярські демонстранти були одіті в чорно-білі убрання, в яких вони ходили, бувши в совєтських концентраційних таборах. Демостранти кричали під час висідання Мікояна з літака: „Мікоян — це воєнний злочинець", „Мікояне, не пробуй підрізувати нам горла" та інші. На транспарентах були написи: „Сьогодні Берлін, завтра Вашинґтон", „Берлін — це тільки крок до російської експансії на Захід" і т. п.

МІКОЯН І БРИТВА В УКРАЇНСЬКИХ РУКАХ

Дітройт. — Місцевий щоденник „Дітройт Фрі Пресс" з 12-го січня подає таку коротку редакційну вістку: „Василеві Портерові, українсько-американському фризієрові, який голив Анастаса Мікояна у Форт Шелбі, пригадали, що він мав виїмкову нагоду започаткувати своєю бритвою третю світову війну. Портер перестрашено сказав: „Що ви, я б ніколи чогось подібного не зробив!"

Число безробітних в грудні становило 4;100.000

Вашинґтон. — Статистичні бюра департаментів праці і торгівлі повідомляють, що число безробітних в грудні 1958 року збільшилося на 300,000 і становило 4,100,000. В грудні число безробітних звичайно збільшується, бо внаслідок холодної температури припиняються в тому місяці деякі роботи, виконувані надворі. Сильні морози в грудні минулого року спричинили поважніше збільшення числа безробітних, але воно виносило тільки 6.1 відсотка всієї робітничої сили ЗДА, а в листопаді безробітних було 5,9 відсотка. Число затруднених в грудні зменшилося на 700,000 і становило 64 мільйони (найменше число затруднених під час рецесії виносило 62 мільйони, а найбільше досі — 67,200,000). Число затруднених в промислі в грудні зменшилося тільки на 50.000. Автова промисловість в грудні збільшила число затруднених. Число годин праці в тижні промислових робітників збільшилося в грудні на 18 мінут і виносило 40:20. Фабричний робітник пересічно заробляв в грудні по 88.04 доляра, що є новим рекордом у збільшуванні прибутків.

В АМЕРИЦІ

● **Уряд іміграції** дав дозвіл на в'їзд 15-ом кубинським утікачам, які яхтом прибули до Кі Весту на Флориді. Прихильник Батісти сенатор Роляндо Масферер що чекає на яхті дозволу на в'їзд до ЗДА, бо новий кубинський уряд закидає йому, що він втік, захопивши з собою 17 мільйонів долярів із державної скарбниці. Під час ревізії на яхті не виявлено такої суми грошей.

● **Підписано умову,** згідно з якою в найближчому часі американський піяніст Антон Куерті виде на концерти до Польщі, а польський піяніст Ришард Бакст, який концертував в Европі й Азії, виде до ЗДА. Свій перший концерт Ришард Бакст дасть у Ню Йорку в березені цього року.

● **Науковці обчисляють,** що найбільший американський сателіт - ракета „Атлас", яку випущено 18 грудня 1958 р., 21-го січня опиниться в атмосфері Землі і згорить. Науковці припускали, що вона кружлятиме довкола Землі тільки два тижні. До 21-го січня „Атлас" 500 разів обернеться довкола Землі.

● **П'ять хлопців** із Бетесди, Мериленд, під'їхавши автом під будинок Капітолю, в кому міститься Палата Репрезентантів, вилізли по риштуванню на дах, зняли державний прапор і повісили замість нього прапор „Джоллі Роджер", — прапор піратів, на якому намальовані білий череп і навхрест складені кості на чорному тлі. Поліція піратський прапор скинула, а хлопців передала батькам на „прочуханку".

● **Мікоян** ствердив, що йому важче розмовляти з представниками американських робітників, як із капіталістами, які його щиро вітають. Робітничим провідникам він сказав: „Ви нечемніші більше, як капіталісти, які зі мною ніколи так не говорять". На це відповіли робітники: „Бо ми вас краще знаємо!".

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ І ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ МАЗЕПИ ПРОГОЛОСИЛИ 1959-ий РІК ЮВІЛЕЙНИМ МАЗЕПИНСЬКИМ РОКОМ

Ню Йорк. — Український Конгресовий Комітет Америки та створений з його ініціятиви Ювілейний Комітет Мазепи (ЮКОМА) проголосили 1959-ий рік Ювілейним Мазепинським Роком, щоб в той спосіб та відповідними імпрезами впродовж року відповідно відзначити 250 роковини тієї події, як „Великий Гетьман України Іван Мазепа підніс козацьку шаблю, щоб здобути Україні права, які підступно потоптала віроломна, імперіялістична Московія", — як це сказано в окремій постанові УККомітету, та за признання Україні всіх прав суверенної нації, себто за віднову самостійної і ні від кого незалежної Української Держави. З цієї нагоди УККомітет і ЮКОМА схвалили окрему постанову і заклик, що їх на цьому місці проголошуємо.

Гетьман Іван Мазепа

ПОСТАНОВА УККА

Тому, що в 1959-му році сповняться 250 років з того часу, як Великий Гетьман України Іван Мазепа підніс козацьку шаблю, щоб здобути Україні права, які підступно потоптала віроломна, імперіялістична Московія, і

тому, що ідеали Гетьмана Івана Мазепи стали найвищими ідеалами Української Нації, а боротьба Гетьмана Мазепи за їх здійснення та привернення Україні всіх прав суверенної Нації стала від того часу долею українського та багатьох інших поневолених Московією народів, а сьогодні може стати й долею загроженого тим же московським імперіялізмом та його брехливою пропаґандою малощо не всього волелюбного людства, і

тому, що популяризація ідеалів Гетьмана Мазепи і його боротьби за їх здійснення є в найкращому інтересі однаково, як України, так і Америки та всіх, що цінять волю і готові принести найвищу жертву в боротьбі за неї та в її обороні, і

тому, що з цих причин постать та ім'я Гетьмана Івана Мазепи заслуговують на відповідне відзначення і вшанування,

тому ми, Український Конґресовий Комітет Америки, заінкорпорована політична репрезентація американських українців, проголошуємо оцим 1959-ий рік

ЮВІЛЕЙНИМ МАЗЕПИНСЬКИМ РОКОМ

і закликаємо всіх українців Америки відзначити цей рік відповідною активністю й відповідними святами, згідно з закликами та вказівками Ювілейного Комітету Мазепи (ЮКОМА), створеного з ініціятиви Українського Конґресового Комітету постановою з дня 25-го квітня 1958 року для плянування і координації.

Дано в місті Ню Йорку в січні 1959-го року.

ЗАКЛИК ЮВІЛЕЙНОГО КОМІТЕТУ

УКРАЇНЦІ АМЕРИКИ!

Український Конгресовий Комітет Америки, наша центральна політична репрезентація, схвалила окрему резолюцію з нагоди 250-ої річниці діяльности гетьмана Івана Мазепи, проголосивши нею рік 1959-ий ЮВІЛЕЙНИМ МАЗЕПИНСЬКИМ РОКОМ, щоб у той спосіб вшанувати ім'я та спопуляризувати ідеали Великого Гетьмана України Івана Мазепи, великого державного мужа і мецената української культури і мистецтва.

Гетьман Іван Мазепа протягом цілої своєї діяльности (1687 - 1709) чинно, зі зброєю в руках служив найбільшим ідеалам українського народу — соборності і державності України та культурному піднесенню народу до незвичайних осягів. Невід'ємним, бо даним самим Творцем, правом кожного народу є бути господарем своєї долі й волі. Таке право українського народу підступно потоптала Московія, поламавши всі свої зобов'язання й ґарантії для України, перебрані на себе в 1654 р. Переяславським договором з гетьманом Богданом Хмельницьким. Тоді Україна впала перша жертвою білого московського імперіялізму, як у 1920-их роках впала знову ж перша жертвою такого самого, тільки червоного, імперіялізму Московії.

Велика ідея Мазепи, ідея відірвання України від Російської імперії та створення суверенної Української Держави, була тоді і залишилась сьогодні для всіх поневолених Московією народів першою передумовою до здійснення найвищих прагнень людства: тривкого, справедливого миру.

Українці! Московія, одвічний ворог волі, справедливости і миру вороже ставилася до великих ідеалів Івана Мазепи. Московські імперіялісти всіх барв і відтінків ретельно нищили всі пам'ятки по Великому Гетьманові. Також постаралися, щоб нікчемну особу царя-тирана Петра І, зробити „Великим", а висококультурну постать Гетьмана — принизити і зменшити його велич. Але український пієтизм до Мазепи сильніший за московську ненависть.

А проте, в цілому культурному, вільному світі ім'я Великого Гетьмана України стало символом героїзму, волі, незалежности і відданости найкращим ідеалам свого народу про що свідчать літаратурні твори таких великих письменників, як Волтер, Байрон, Гюго, та інші, а чужинці, що мали можливість бачити й розмовляти з Гетьманом, відмічали його шляхетність і ученість.

Ми зробимо велику прислугу Україні, Америці цілому волелюбному світові, коли використаємо Ювілейний Мазепинський Рік, щоб спопуляризувати великі ідеали Мазепи та українську безперервну боротьбу за їх здійснення. Цим ми найкраще вшануємо ім'я Великого Гетьмана!

Закликаємо Вас докласти всіх зусиль і використати всі можливості та засоби для здійснення постанов Українського Конґресового Комітету Америки.

ЮКОМА поручає творити у громадах ювілейні комітети Мазепи, або доручити ці завдання місцевим Відділам УККомітету чи Об'єднаним Комітетам.

Плянувати в громадах відповідні мазепинські імпрези та маніфестації, доповіді, академії, концерти, виставки і т. п. Центральні імпрези відбувати коло 2 - 3 жовтня (день смерти І. Мазепи).

Увійти в зв'язок з центральним Ювілейним Комітетом Мазепи при Централі УККомітету, який буде Вам допоміжним у плянуванні та переведенні мазепинських імпрез, відповідно до Ваших місцевих сил і спроможностей.

НЕХАЙ БУДЕ ПРОСЛАВЛЕНЕ ІМ'Я МАЗЕПИ! НЕХАЙ ЖИВУТЬ ЙОГО ІДЕАЛИ!

„НЕХАЙ ВІЧНА БУДЕ СЛАВА, ЖЕ ПРЕЗ ШАБЛІ МАЄМ ПРАВА!" (слова І. Мазепи).

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ МАЗЕПИ

Кастро заявляє, що треба знищити всіх злочинців режиму Батісти

Гавана, Кубинська Республіка. — 13-го січня провідник кубинських повстанців і теперішній командант збройних сил Фідель Кастро заявив на пресовій конференції, що військові суди будуть діяти так довго, поки не винищать всіх злочинців режиму колишнього президента-диктатора Батісти. Ця заява Кастра була немов відповіддю на заяву американського демократичного сенатора Вейна Морса, який рекомендував, щоб на Кубі вже припинився розлив крови. Того самого дня державний секретар Джан Фостер Доллес заявив на пресовій конференції у Вашинґтоні, що він сподівається, що новий кубинський уряд здійснить бажання свого народу до волі, справедливости і до законного порядку. Кастро сказав, що коли Батіста казав вбивати повстанців ,тоді ніхто закордоном не протестував. Члени рідні замордованих злочинцями Батісти будуть свідками на суді проти тих злочинців, — казав Кастро.

Пригадують про обов'язок реєстрації всіх не-громадян ЗДА

Вашинґтон. — Служба Іміґрації та Натуралізації при департаменті справедливости пригадує, що на протязі січня, найдалі до 31-го, всі не-громадяни ЗДА, які живуть в цій країні, зобов'язані виповнити відповідні формуляри і скласти їх на руки урядовця в найближчому поштовому уряді. Зобов'язані до цієї реєстрації всі ті, що живуть на території ЗДА і не стали ще громадянами ЗДА. Потрібні для реєстрації формуляри можна дістати в кожному поштовому уряді, куди і треба їх віддавати після точного виповнення, зокрема подання своєї адреси. За дітей до 14-го року життя мають виповнити формуляр їхні батьки або законні опікуни. За невиконання обов'язку реєстрації загрожує кара, почавши від грошової гривни аж до депортації включно. Пригадується також, що кожну зміну адреси треба зголошувати в уряді Іміґрації і Натуралізації таким самим способом, як січневу реєстрацію, на формулярах ,які можна дістати в поштових урядах.

У Женеві зроблено маленький поступ на атомовій конференції

Женева. — На женевській конференції ЗДА, Англії і СССР про припинення всіх дальших експериментальних атомово-водневих вибухів, зроблено знову невеличкий поступ постільки, що прийнято 5-ту точку проєктованого договору. Ця точка говорить про те, що три названі держави й інші, які приступлять туди, погоджуються на встановлення станиць з інспекційними дружинами, що їх висилатиме міжнародна контрольна організація для розслідживання підозрілих вибухів, як теж на висилання літаків для помірів радіоактивности атмосфери. У двох перших точках була мова про згоду на припинення дослідів у зв'язку з контрольною системою, у третій точці вичислено учасників конференції, у четвертій передбачино покликання до життя 7-членної контрольної комісії. Автім, найдразливіших справ не полагоджено: як виглядатиме контроля, скільки буде контрольних пунктів, який буде їх характер, з кого вони будуть складатись і як довго триватиме договір. Все ж, учасники конференції висловлюються оптимістично про її майбутні вигляди. До цього часу відбуто вже 34 засідання.

ЗДА мають внести до Міжамериканського Банку $400 мільйонів

Вашинґтон. — Асистент секретаря скарбу Т. Ґрейдон Аптон повідомив, що ЗДА є готові внести до новозорганізованого Міжнародного Банку 400 мільйонів долярів. Половина з цієї суми буде вкладена зараз при відкритті банку, а друга половина буде внесена пізніше, коли буде потреба. Справою організації цього банку займається окрема комісія, яка є при Організації Амер. Держав, яка веде переговори, скільки кожна держава має внести. В найближчому тижні буде випрацьований статут цього банку. Вже у вівторок цього тижня це значить 13 січня американський делеґат Ґрейдон Аптон мав предложити американські пропозиції на цій комісії, де є заступлені інші 20 американських держав. Подібно зроблять всі американські держави. Гадають, що випрацьовання статута потриває довший час, може навіть і кілька місяців.

ДОЛЛЕС НАЗИВАЄ ПЛЯН МОСКВИ ЩОДО НІМЕЧЧИНИ „БРУТАЛЬНИМ" І „ДУРНИМ"

ВИКЛЮЧАЄ ДВОСТОРОННІ ПЕРЕГОВОРИ ЗДА З СССР. — ДОПУСКАЄ РІЗНІ ШЛЯХИ ДО З'ЄДИНЕННЯ НІМЕЧЧИНИ

Вашинґтон. — Державний секретар Джан Фостер Доллес наатврував останні совєтські пропозиції щодо мирового договору з Німеччиною, як „брутальні" і „дурні". Свою заяву він зробив під час пресової конференції, першої від 26 листопада, яка відбулась у вівторок 13 січня ц. р. Він пояснив свою різку характеристику совєтської пропозиції тим, що вона в практиці не тільки не довела б до заміщення в Европі, а, навпаки, створила б дуже небезпечну ситуацію, подібну до тої, що настала після Версайського миру, коли-то Німеччина, скидаючи з себе версайські заборони, спричинила другу світову війну. Доллес твердить, що у підході до Німеччини існують дві філософії: совєтська філософія поручає зробити Німеччину поділеною, ізольованою, безборонною і невтральною. Доллес вважає, що така Німеччина в центрі Европи була б зародком нової війни, бо такий ненормальний стан не втримався би на довший час. Ото ж він заявляється за тою західньою філософією, якої автором був Аденауер, а саме, щоб тісно зіспоїти, інтеґрувати, Німеччину з вільним світом, її економікою, її політичною системою. Доллес заперечив, наче б з Мікояном велись будь-які переговори та виключив двосторонні переговори з Совєтським Союзом. Він назвав наради з Мікояном інформаційними розмовами, які мають ту добру сторінку, що з'ясовують Мікоянові західні позиції, а американським розмовцям становище Совєтів. В теперішній міжнародній ситуації — казав Доллес — є так багато небезпечних елементів, що не можна допустити це непорозумінь та фальшивого уявлення про дійсну позицію будь-котрої держави в спірних справах. З цього огляду Доллес визнав перебування Мікояна в Америці за позитивне і корисне. Але він заперечив, наче б у такому самому „приватному" характері міг прибути до ЗДА Хрущов та заявив, що про відвідини Хрущова в Америці не було мови. Майже вся пресова конференція Доллеса стосувалась німецької проблеми і можливостей нових переговорів у цій справі з Совєтами. Запитаний журналістом, чи вільні вибори в Німеччині є єдиною базою для її з'єдинення, Доллес заявив, що вільні вибори були тою базою з'єднення Німеччини, на яку всі погодились, включно з Совєтами на конференції „на вершинах" у 1955 році. Доллес уважає, що це „природний шлях", але він заперечив, наче б це був єдиний можливий шлях для з'єдинення. Існують ще інші шляхи. Проте Доллес відмовився увійти в ближчий розгляд таких інших можливостей. Ця заввага Доллеса викликала — як твердять вістки з Бонну і Лондону — неприхильний відгук в західньо-німецьких і англійських керівних колах, які лякаються, щоб Москва не пояснила собі цього вислову Доллеса як натяк на можливість згоди Америки на совєтську концепцію „конфедерації" двох Німеччин, проти якої рішуче виступає західньо-німецький уряд Аденауера.

Бельгія надає Конґові автономію з правом стати незалежним

Брюссель. — Бельгійський уряд проголосив широку автономію для своєї великої західньо - африканської колонії Конґо, з тим, що в міру реалізації ступневих реформ Конґо може стати цілком незалежною державою. Міністер для Конґо Моріс ван Гемельрійк відчитав відповідну декларацію в сенаті, а прем'єр Гастон Ейскенс в нижчій палаті бельгійського парляменту. Бельгійський король Бодуен підтримав ту заяву у своїй промові через радіо, в якій заявив буквально: „Це наше тверде рішення повести конґівський нарід, без будь-яких прикрих рекримінацій, але й без зайвого поспіху, до незалежности в мирі і добробуті". В урядовій заяві виключається всяку расову дискримінацію. Ця заява прийшла після минулотижневих заворушень в столиці Конґа Леопольдвіль, де згинуло 42 африканці, а кількасот осіб було ранених. Конґо — це велика країна розміром 905,000 кв. миль (більш, як втроє Тексас) та з понад 12 мільйонами муринського населення, над яким володіє 100,000 білих. Проголошена автономімя передбачує місцеві вибори, з яких створиться ради, як зав'язок майбутнього парляменту. Проєктовані реформи кладуть головний натиск на економічний і культурний поступ та допускання автохтонних муринів до адміністраційних становищ.

У СВІТІ

● **Папа Іван XXIII** прийняв на збірній авдієнції 500 представників італійської аристократії, так званих „чорних" аристократів, які свої родові титули завдячують колишній Папській державі. „Білими" аристократами звуться в Італії ті, які дістали титули від світської влади, після розв'язання Папської держави в 1870 році. Папа пригадав своє селянське походження, але признав „дійсні чесноти" і реальні вартості аристократичної верстви.

● **До Греції** вернулося 28,000 осіб, здебільша молоді, вивезених комуністами у рр. 1946-49 під час громадянської війни до Східньої Німеччини. Всіх їх протягом останніх десятьох років піддавали систематичній комуністичній індоктринації, що не залишилось без сліду на їхньому способі думання. Хоч велика більшість поворотців не є комуністами, грецький уряд побоюється, що між тими 28,000 осіб знайдеться таки сотня-дві аґентів, які вестимуть підривну роботу.

● **У Москві** відкриють цього літа міжнародну виставку. Американський павільйон буде відкритий 4-го липня. Він займатиме простір 300,000 кв. стіп і знаходитиметься за 15 хвилин ходу від стації підземки. Експонати, виставлені в велетенському павільйоні, збудованому з алюмінюму, представлятимуть амеиканський спосіб життя. Це будуть переважно практичні речі щоденного вжитку. У мистецькій частині виступатимуть Шикаґівська симфонічна оркестра та цирк у стилі „дикого Заходу".

● **У лондонській в'язниці** примусово годували двох в'язнів, заарештованих разом із групою демонстрантів - пацифістів, які зчинили авантуру на ракетній базі в Свафгені. Вони проголосили у в'язниці голодовий страйк з метою здобути симпатії громадянства для пацифістичної організації, що затіяла демонстрації поти влаштовування в Анґії американських ракетних баз. Поліція заарештувала також голову і секретаря організації, що керує такого роду пацифістичними авантюрами.

● **В англійському парляменті** зголошено перший раз за останніх 50 років законопроєкт про посилення боротьби з умовими недугами. Уряд пропонує будову нових шпиталів для душевно хворих і низку постанов, що нормують відношення до колишніх умовохворих.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

МІСІЯ МІКОЯНА

В усіх коментарях міжнародної вільної преси раз-у-раз повторюється той самий турботливий запит: яка, властиво, ціль подорожі Мікояна до ЗДА? Що криється за його довірочними нарадами та публічними виступами? Який справжній зміст не того, що Мікоян сказав, а того, чого він не сказав, а що єдино важливе...

І хоч які різнородні голоси різномовної преси, проте всі вони згідні в деяких засадничих точках. Отож усі вони стверджують, що з прикметним Мікоянові подивугідним крутійством він не відступив до цього часу ні в одному пункті із становища Совєтів в усіх найважливіших міжнародних справах. Зате — стверджують всі одностайно — його наполегливо „мирний" тон з постійним повторюванням готовости Совєтів до переговорів з Америкою, вказує на тенденцію Москви дещо стушувати, дещо злагіднити те міжнародне напруження, яке прийшло внаслідок совєтської ноти з 27 листопада минулого року про перетворення західнього Берліну у „вільне місто". Совєти були заскочені негайною, рішучою і одностайною реакцією всього Заходу проти тієї ноти та обуренням вільного світу з приводу її ультимативного тону. Тому до Америки вислано „найхитрішого вірменського продавця комуністичних килимів", — як назвав одного разу Мікояна сам Хрущов.

Як дотепер, то Мікоян виправдує надії свого партійного приятеля-зверхника. Він виявив себе презручним крутієм-діялектиком, який уміє розмовляти годинами і нічого не сказати, відповісти на кожний запит так, щоб і не втратити комуністичної чесноти і придбати капітал „приємного" розмовця, який „щиро прагне миру". Він совісно виконує свою місію — морально-політично роззброїти американське громадянство, послабити чуйність проти большевицької небезпеки, переконати американський, а з ним і весь західній світ у „миролюбності" характеру совєтського режиму та вбити клина між Америкою і її союзниками, чи бодай посіяти зерно непорозуміння і підозріння між ними. До цієї останньої цілі Мікоян змагає вперто й послідовно, старавючись переконати своїх розмовців, що найкращий і найлегший спосіб дійти до тривкого світового миру — двосторонні переговори Америки з Совєтським Союзом з виключенням усіх інших контрагентів, теперішніх союзників Америки. Ця наполеглива тенденція Мікояна така наявна, що в численних західньо-европейських часописах — англійських, німецьких і італійських, — видно острах, щоб ЗДА дійсно не пішли на гачок таких пропозицій. Саме для заспокоєння членів НАТО був призначений той уступ у зверненні Президента Про Стан Унії, в якому стверджувалось віроломність Совєтів, що на кожний міжнародний договір дивляться, як на „клаптик безвартісного паперу", коли водночас для людей західньої політичної культури він є „святим зобов'язанням".

Отож, як виходить з дотеперішніх голосів американської преси, нема небезпеки, щоб американські керівні державні діячі не вміли розрізнити Мікоянової пропаґанди від сутніх цілей і сутнього змісту кремлівської політики. Серед американського громадянства вже проявилась здорова реакція на влаштовування для Мікояна бенкетів, на приймання від нього таких пропаґандивних дарунків як „тройка" для клівлендського мільйонера, та на прославлювання його „щирости" деякими промисловими маґнатами. Робітничий лідер Дж. Мін заявив, що „ніде й ніколи" не піде на зустріч з Мікояном, а бостонський кардинал Кушінґ публічно затаврував тих які „співають похвали на честь Совєтського Союзу". У редакційних статтях американської преси не можна знайти ніяких пеанів, зате багато є здорових і правильних думок. Дейвід Лоренс пригадав пораду д-ра Мілтона Айзенгавера мати для представників тоталітарних режимів тільки формальний стиск руки, а обійми призначати для репрезентантів демократичного світу. „Геральд Трибюн" звернув увагу на суто большевицький підхід Мікояна до інтерпретації того що „законне" і „беззаконне" за критерієм корисности чи шкідливости для комуністичних цілей, а не за критерієм права. Марґерит Гіґґінс стверджує, що найбільший успіх Мікояна в тому, бо тепер американці розуміють, чому він так довго зумів залишитись в СССР — живим. А „Ню Йорк Таймс" в редакційній статті вказує на „яскраву розбіжність" між словами Мікояна та ще й недавніми заявами совєтської преси.

Можливо, що нова „мирова офензива" Москви приведе до нової міжнародної конференції. Але вона не приведе до капітуляції Заходу, який знає вартість таким „амбасадорам миру", як Анастас Мікоян.

КУБИНСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ

8-го січня 32-річний герой революції, Фідель Кастро, з тріюмфом в'їхав до столиці Кубинської республіки, і тим актом закінчилася збройна боротьба, яка тривала в тій країні більше, як два роки, зліквідувавши ще одну з нечисленних уже в країнах Латинської Америки диктатуру Фульхенсія Батісти. ЗДА, як і багато інших держав, визнали уряд тимчасового президента Мануеля Уррутія Ллео ще перед маніфестаційним в'їздом Кастра до Гавани. Боротьба повстанців проти урядових військ припинилась, і можна сподіватися, що між різними повстанськими групами дійде до повного порозуміння, бо Кубинський острів потребує спокою після дворічної громадянської війни, яка щораз більше нищила добробут країни, роблячи нестерпним життя для великої частини її громадян.

Тяжко передбачати, чи вдасться Кастрові і його прихильникам об'єднати біля себе всі ті сили, які виступали проти Батісти, і чи прибічники попереднього режиму не пробуватимуть протиставитися режимові Кастра, якщо він почне криваво розправлятися з ними, як дехто заповідає і як вже діється.

Тяжко також передбачати, що робитиме далі Кастро, про якого дуже мало відомо, крім того, що він за всяку ціну старався повалити режим президента Батісти. „Буду героєм або мучеником", — сказав він, коли в грудні 1956 року починав кампанію, яку закінчив наприкінці грудня 1958 року, ставши паном ситуації на всьому острові. Тоді ж, на початку своєї кампанії, він казав, що його єдиною метою є дати демократію Кубі, і що він не має жадних особистих амбіцій управляти країною. Але важко згадати, яку соціяльну, економічну й політичну програму має переможець Кастро. Деякі його заяви мають відтінки соціялізму, хоч сам він відпекується і від соціялізму, і від комунізму.

Щоб краще зрозуміти теперішнє положення на Кубі, треба подивитися, що там ділилось в попередніх роках.

Острів Куба, що має 730 миль довжини і коло 50 миль ширини, — це перла Антильських островів. Він найгустіше заселений з тих островів — 5 мільйонів населення, з яких 75% білі або муляти, а 24% негри. Половина його території — управна рілля, на якій плекають цукрову тростину (одна восьма частина світової продукції) і тютюн. Туристика приносить Кубі поважні прибутки, а американські інвестиції в кубинські копальні, нафтовий промисел і підприємства громадського користування становлять понад більйон долярів.

Впродовж 25 років Батіста мав великий вплив на долю цього острова, а останні шість років був його президентом, захопивши цей пост у безкровному перевороті 1952 року. Спираючись на групу військовиків, він мав повну контролю над Кубою від 1935 до 1939 року. Пізніше тримався дещо в тіні, а від 1944 до 1952 року жив на добровільному вигнанні в ЗДА. Ставши диктатором, Батіста тримався при допомозі корупції, цинізму і поліційного терору. Даючи концесії контрольованим урядом робітничим спілкам, він мав забезпечений спокій збоку зорганізованого робітництва. Інтелектуали, середня кляса і підприємці не були прихильниками його диктаторського режиму. Проти явної опозиції Батіста користувався брутальними поліційними засобами, до тортур і політичних убивств включно, а своїм критикам указував на те, що в країні під його владою панує добробут. І це була правда, але під політичним оглядом Кубинська республіка була підмінована невдоволенням населення, яке зумів використати Фідель Кастро.

Кастро — син еспанського роду робітника, який вибився на багатого плянтатора. Він студіював право в Гаванському університеті і активним політиком став уже в 1952 році. Він є добрим промовцем, коли говорить еспанською мовою. 26-го липня 1953 р. із 165 бунтівниками, Кастро напав на армійські бараки в Сантіяґо де Куба, але втративши майже половину їх, мусів відступити. Цей момент став початком заснування організації, відомої під назвою Рух 26-го липня. Під проводом Кастра ця організація діяла в Ню Йорку, пізніше в Мехіко, а від 2-го грудня 1956 року в Східній провінції на Кубі, куди Кастро причалив в тому ж дні разом із 82 вояками.

Проте й друга спроба Кастра зазнала невдачі, і він мусів утекти в гори Маестра, звідки через два роки після того повів рішучу боротьбу проти Батісти. Його „армія", мабуть, ніколи не перевищувала 5.000 вояків, але йому завжди вдавалося висмикнутись з нищівних обіймів урядових військ. Від минулого літа боротьба проти Батісти велася вже при допомозі підривних акцій — висаджування мостів, палення цукру, перерівання комунікаційних зв'язків і т. п. Наприкінці грудня сили Кастра так зросли, а збройні сили Батісти так ідейно послабли, що боротьба революціонерів увінчалася успіхом. 1-го січня 1959 втік із Куби Батіста, а 8-го січня до Гавани тріюмфально в'їхав Фідель Кастро.

Американських громадян цікавить, як новий кубинський режим ставитиметься до ЗДА. Уряд цієї країни зберігав невтральність у боротьбі між Кастром і Батістою, і внаслідок цього представник повстанців і сам колишній диктатор Батіста були невдоволені, бо обидві сторони хотіли мати активну підтримку Вашинґтону. Американський амбасадор у Гавані Ірл Е. Сміт вже зголосив свою резиґнацію, заявивши, що після зміни режиму на Кубі треба там нового представника ЗДА.

На пресовій конференції 10-го січня Фідель Кастро проголосив, що політику Куби у відношенні до ЗДА має рішати президент Уррутія. Але сам він висловив надію, що ЗДА змінять своє становище і заберуть із Куби свої військові місії, бо це не було б „ввічливо збоку кубинського уряду просити кого-будь, щоб залишив республіку".

Про неясність становища Кастра в різних проблемах свідчить хоч би й те, що на цій пресовій конференції він заявив, що, згідно з конституцією, існуватиме на Кубі також Комуністична партія, бо „немає причини боятися комуністів, якщо вони діють, не порушуючи законів".

МІКОЯН ПРО „ЗНАХАБНІЛИХ" АМЕРИКАНЦІВ І ЇХ „МАНІЯКАЛЬНІ ПРЕТЕНСІЇ"

Вже другий тиждень роз'їжджає по З'єдинених Державах Америки Анастас Мікоян, найближчий „соратник" Хрущова і перший, після нього, у совєтській ієрархії „достойник". У своїх виступах і промовах під час різних зустрічей, бенкетів і прийнять Мікоян намагається „зачарувати" не тільки американських індустріялістів, але й американських політиків заявами про миролюбність СССР, про дружнє ставлення Совєтів до ЗДА і т. п., добиваючись своїми компліментами дуже часто не тільки вислухання, але й навіть ... рясних оплесків від щиросердих і наївних авдиторій.

У цій своїй кампанії за здобуття американської прихильности й американських долярів Мікоян розраховує, очевидно, не тільки на людську наївність, але й на недовготривалу людську пам'ять, певний, що нікому не прийде в голову пригадати, наприклад, те, що говорив він два роки тому про „нещадну експлуатацію Америкою" народів Близького Сходу, чи хоч би й те, як він таврував „маніякальні претенсії" і „авантюризм" американського імперіялізму і „знахабнілих американських генералів та політиків" всього два місяці тому.

У своїй промові, виголошеній 18 лютого 1956 року на XX з'їзді КПСС, Мікоян присвятив З'єдиненим Державам Америки порівняно небагато уваги. Він обурювався тоді на пропозицію президента Айзенгавера в сільсько-господарській програмі уряду ЗДА зменшити тимчасово посівну площу на 10 мільйонів гектарів, бо ж, — казав Мікоян, „велика кількість людей у капіталістичному світі не має подостатку харчів". Разом із цим він гостро таврував нафтових промисловців ЗДА, до речі й тих, що цими днями приймали його оваційно у Сан Франсіско, за „нещадну експлуатацію" арабів і інших народів Близького Сходу.

Але куди більше уваги З'єдиненим Державам Америки і їх зовнішній політиці присвятив Мікоян у промові, виголошеній на „урочистому засіданні Московської ради депутатів трудящих" напередодні 41-их роковин „Жовтневої революції", 6 листопада 1958 року. В тій промові обвинувачував він ЗДА в готуванні агресії на Сирію, в посередній агресії проти Індонезійської республіки, в окупації Ливану, в роздуванні воєнного вогнища на о. Тайвані (Формозі), в погрозах напасти на червоний Китай і в „жорстокій експлуатації залежних і напівзалежних країн".

Деякі місця з листопадової промови Мікояна такі яскраві й характеристичні, що їх варто привести дослівно, в офіційному перекладі на українську мову (текст був друкований в усіх українських підсовєтських газетах 7 листопада м. р.).

„У 1956 році, — говорив Мікоян, — Англія і Франція разом з Ізраїлем напали на Єгипет. Менше як через рік після цього США й Англія при підтримці Туреччини підготували воєнний напад на Сирію. В обох цих випадках ... агресію було припинено, агресорів з ганьбою було вигнано з Єгипту, вони не наважились напасти на Сірію".

„Американський імперіялізм і голландський колоніялізм при підтримці інших колоніяльних держав — членів НАТО — вчинили посередню агресію проти Індонезійської республіки, організуючи там збройний заколот..."

„Кілька місяців тому, коли в Лівані почалась внутрішня боротьба за усунення антинародного уряду, імперіялістичні держави, і в першу чергу США, стали концентрувати свої флот і війська навколо цієї маленької держави. Коли ж в Іраку стався революційний вибух, що привів до краху старого режиму і народження Іракської республіки, американські війська висадились у Лівані і окупували країну, розраховуючи не тільки придушити волю ліванського народу, але й задушити революцію в Іраку..."

„Ще не встигло погаснути вогнище пожежі на Близькому Сході, — продовжував Мікоян, — а американці вже почали роздувати вогонь іншого воєнного вогнища, створеного ними раніше в результаті окупації о. Тайвань. Погрози американських генералів напасти на Китайську Народну Республіку, зруйнувати атомними бомбами стародавні китайські міста ще більше згуртували китайський народ, викликали велике патріотичне піднесення і готовість відстояти свою країну і свою незалежність, добитися визволення китайських земель, ще зайнятих іноземними імперіялістами та їх ставлениками".

У всіх випадках „нападу" американських імперіялістів на згадані вище країни на підтримку нападених і окупованих виступав, згідно із словами Мікояна, тільки Совєтський Союз. Так було й у випадку конфлікту біля берегів Китаю: лист Хрущова пересланий Айзенгаверові із погрозою, що напад на комуністичний Китай совєтський уряд розглядатиме, як напад на Совєтський Союз, був „цебром холодної води на розга-

(Закінчення на стр. 3)

РІЗДВЯНІ СВЯТА В ПИТСБУРЖЧИНІ

Цьогорічні Різдвяні святкування в старій „українській" Питсбуржчині мали не лише релігійний, але й національно-пропаґандивний характер. Це добра нагода чи не раз на рік пригадати себе, сказати про себе добре слово різнородному довкіллю, зокрема пригадати йому, що дні 6-7-8 січня це не „Рашян Крисмес", а таки наш, український празник. Поволі ця ворожа нам назва заникає на цьому обширі, де живе найдавніше скупчення українського населення. А це завдяки впертій, поступовій праці, пропаґанді та нашому освідомленню американського населення цього густо заселеного, високо промислового закутка. Те, що внаслідок ворожої нам пропаґанди або й незнання чужинців закоренилось поняття про „Рашян Крисмес" — зовсім невірно. Причинилося до цього „прояснення" умів тутешнього довкілля — тут народжене наше покоління, національно свідоме, при кожній нагоді „своєю" мовою і своїм співгромадянам, американцям, кореґує це шкідливе для нас поняття, у зв'язку з нашими святами за старим українським стилем.

Цьогорічне Різдво по горах і долинах Західньої Пенсилвенії, зокрема у віночку наших свідомих громад довкола столиці заліза й сталі, Питсбурґу, мало глибоко релігійний і направду національний характер. Легкий сніжок притрусив був гори „Карпати", гострі морози змалілu, і тому багато молоді та дітвори наших громад ходили з колядою на церковні й народні цілі. Старі піонери, що колись так завзято й жертвенно виконували під Різдво цю святочну функцію, збираючи великі суми на потреби Старого Краю, на будову своїх храмів тощо, тепер з вдоволенням та полегшею на душі обсервували, як їхніми слідами йдуть з таким самим духом і національно-релігійною гордістю — їхні діти, а то й внуки! Вони скрізь так радо приймали у своїх хатах, за багато заставленими столами нове покоління наших колядників! Хоч вони поміж собою; на вулиці розмовляють здебільша по-англійськи, але, зайшовши в українську хату, зовсім не посоромлять своїх батьків, дідусів і бабунь, так багато знають українських різдвяних звичаїв, „віншувань" і пісень ... У такій атмосфері настає духова, національна злука трьох генерацій нашого суспільства, а впарі з тим хоч на коротку хвилину постає такий бажаний і потрібний національний поміст між цим новим континентом і далекою Батьківщиною.

Як сказано на початку, цього року українці Питсбуржчини дуже успішно заманіфестували свої неперевершені різдвяні традиції, пісні та звичаї. Уперше від того часу, як появилась телевізія, вони виступили із знаменитою програмою на найбільшій телевізійній стації Питсбурґу, що має засяг на п'ять мільйонів населення Західньої Пенсилвенії. За два дні перед нашим Різдвом, в неділю 4 січня, на КДКА, Ченелл 2 показано спеціяльну різдвяну програму, в якій взяли участь ряд наших священиків і молодь з українських православних парафій цього міста і найближчої околиці. У півгодинній програмі були виведені українські різдвяні обряди і звичаї. Перша частина це був український Свят-Вечір, із заставленими столами, соломою на долівці, дідухом в куті. По молитві родина засідає до Святої Вечері, а спікер, о. прот. Андрій Бек із Карнеґі, детально вияснює глядачам, яка саме „акція" відбувається в цій чудово, в українському дусі влаштованій кімнаті. Прегарні вишивки, наші святі ікони, хрести, узори і емблеми на стінах ... Іде пояснення символіки поодиноких страв Святої Вечері, народних звичаїв і вірувань. Родина ломить просфору, всі цілуються, складають взаємні побажання; і про тих, які відійшли не забувають. Друга дія це була Різдвяна Відправа, наше „З нами Бог" у церкві. Потім чин „благословення хлібів" на Всеношнім. Співає відомі нам і дорогі мелодії о. прот. Андрій Двораківський з Мікізраксу, а хор за „сценою" відповідає. Потім наступає третій акт — Йорданське свячення води. Після цього о. прот. Микола Харіщак (парох УПЦеркви в Питсбурґу-Південь) відвідує з йорданською водою українську родину ... Кропить хату, благословить усіх, і всі побожно цілують святий Хрест, що в його руках. Під час цих сцен око телевізії схоплювало раз-у-раз великий мішаний хор Української Православної Ліги Західньої Пенсилвенії, що давав програмі високомистецьке хорове оформлення. Диригував цим об'єднаним хором кількох парафій УПЦеркви в Питсбуржчині (Мікізракс, Карнеґі, Арнолд, Ембридж, Питсбург) п. Осип Го-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Генерал Гюбнер закликає будувати бомбосховища

Ню Йорк. — Директор протилетунської оборони в нюйоркському стейті генерал поручник Кларенс Р. Гюбнер сказав, що „та держава виграє війну, яка буде краще підготована до того, щоб витримати повітряну бомбову атаку". Він казав, що в найближчих роках буде багато таких держав, які будуть собі загрожувати несподіваним повітряним бомбовим нападом. Генерал Гюбнер промовляв на зборах осіб, які дають оголошення. Він домагався будувати якнайбільше бомбосховищ проти атомової радіяції без огляду на висоту коштів. Впродовж 50 годин треба буде всіх мешканців Ню Йорку переселити поза місто, але на це треба бомбосховищ, з яких люди могли б після ворожого нападу почати нормальну працю.

Ольга Мак

БІЛА МАСКА

(6)

Я був божевільно закоханий у ту хвилину і божевільно щасливий.

„З тобою ми вдвох не зідхали,
Ніколи не плакали ми.
Той сум і ті важкі зідхання
Прийшли до нас згодом самі".

— Так, прийшли!.. — повторив я безтямно.

Пісня вмовкла, розпливишись у останньому тужному акорді, в їдальні зачовгали стільці, заговорили одночасно численні голоси, а я схопився і сів на ліжку. Аж тепер зауважив, що обличчя моє було мокре від сліз, і напевно це вони змили з моєї душі той їдкий намул, що осідав довгими роками, вернувши мені мою молодість і жадобу до життя.

„Треба любити бурі, громи, метелиці, боротьбу і навіть страждання!.."

— Біла Маско, Біла Маско! Як я міг забути тебе?! — вистогнав я, зриваючись на ноги. — Як міг забути?! Як міг не розуміти, що саме тебе мені бракує?! Ти б пригадала мені про обов'язок — любити боротьбу, терпіння й невдачі! Ти б дала мені приклад, як іти „на злість" усім вітрам! Моя Метелице, моя Буре, моя Біла Маско!..

Старачись не робити найменшого шуму, я одягнувся, присів біля столика, написав дві записки — одну для Кухарів, другу для Каті — поклав у дві коверти і, вибравши зручний момент, коли гості почали голосно про щось сперечатися, вислизнув з мешкання. Внизу віддав коверти разом з останнім банкнотом консьєржці, доручивши віднести їх нагору, і вийшов на вулицю.

Мене п'янила хуртовина, що гасала поміж будинками, валила з ніг, а я йшов і йшов, вибираючи саме такий напрямок, щоб вітер дув в обличчя. Я проходив вулицю за вулицею, заходив у сквери і на майдани, і мені скрізь у кожному обліпленому снігом стовбурі дерева, у кожному вихрі снігу увижалася Метелиця: ось вона крутиться, ось присіла в глибокому реверансі, а ось вона — на цямрині фонтану.

Біла Маско, Біла Маско!..

Як дивно: я не знав її імени, не бачив її обличчя, я навіть не міг би з певністю сказати, якого кольору було її волосся, що виглядало з-під білої шапочки. Але я так її любив! І полюбив не відразу, а по кількох роках, полюбив нагально, шалено, до самозабуття!

Я вернувся у свою холодну й непривітну мансарду десь перед роком (як добре, що заплатив уперед ще за кілька днів!) і одягнений повалився на розкладене горбате ліжко. Біла Маска стояла, як жива, перед моїми очима, і я лише мимохідь згадав Катю. Написав їй, що зробив нечесно, але люблю іншу і тому не можу одружитися. Чи вона зрозуміє і пробачить? Зрештою, хай думає, що хоче.

Не заплющивши очей, я пролежав до ранку, а ранком, як тільки заблисло сонце, схопився і кинувся малювати. Мав заґрунтоване полотно, і праця йшла скоро. Мій пензель перетворився на меч, і кожним його ударом я відвойовував у забуття свою мрію і переносив її на полотно. Одна по одній виринали деталі з минулого: синій сад, розквітлий білими леліями, по-материнському похилена плакуча верба і біла постать у білій масці, що сидить на мармуровому цямрині заснулого водограю...

Сказати просто, що я жив у цих кілька днів — значить не сказати нічого. Бо я кипів, я горів, я страждав, розкошував і молився заразом. Я вклав у цей образ дорешти весь свій хист, усе вміння, все, що було дане мені, як мистцеві. Я створив свій шедевр, і він був моєю лебединою піснею, по якій уже нічого рівновартісного не твориться.

І тоді, коли праця була скінчена, а я, знеможений і вичерпаний, лежав на своєму твердому і горбатому, мов спина верблюда, ліжку, саме на Новий Рік, прийшла обтяжена пакунками Катря. Очікуючи сліз, докорів і намовлянь повернутися, я зустрів її з підкресленим холодом. Але вона, мов би нічого не сталося, поскладала пакунки на підлогу, привітала мене з Новим Роком і повідомила, що прийшла випити зі мною чаю. Тоді сіла на кривоноге крісло і вп'ялася очима в образ, а я — в неї. Вперше розглянув і оцінив красу моєї експареченої: це було шляхетне поєднання слонової кости й гебанового дерева у найстрогіших лініях.

— Це вона? — спитала тихо Катя.

У відповідь я лише похилив голову.

— Ви чудово її зобразили, Юрку, — задумано сказала вона і попросила: — Розкажіть мені про неї...

Під впливом її поведінки моя нехіть змінилася на глибоку симпатію, і я щиро розказав їй усе, як було. А вона, задумана й мовчазна, слухала мене й невідривно дивилася на образ. Коли ж я скінчив, не питала більше нічого, а взялася гріти воду й розпаковувати принесені пакунки. Була тиха, зосереджена й загадкова.

— Ви не гніваєтеся на мене, Катю? — спитав я несміливо.

Ні — похитала головою. — Але моя сестра... Ви ліпше не попадайте їй на очі...

Порядкувала далі на столику, розкладала їжу, розставляла горнятка і раптом дзвінко-весело розсміялася:

— Ні, це чудово! — вигукнула крізь сміх. — Федько витягнув ювеліра з гостини, заплатив потрійно, щоб той у свята приготував обручки, Галина насклинала гостей і замовила в цукорні величезного торта, я на ґвалт переробила свою найкращу сукню, а він, жулік, узяв і втік в останню хвилину, бо в ньому раптом обізвався Данте! Данте і гоголівський Подкольосін в одній особі! Ну, чи хто бачив щось подібне?!

Впала на крісло й реготала до сліз.

І саме в цей момент на уламок секунди я піймав у ній щось таке болюче-рідне, щось таке знайоме й світле, що мене вразило, мов удар грому. Я підбіг до неї, вхопив за руки і зазирнув їй глибоко в очі.

— Катю, — спитав, дзвонячи зубами, — а ви... ніколи не були в Одесі?..

Спитав і зараз же злякався. Злякався тим більше, що Катря, нараз урвавши сміх, змішалася й почервоніла. А я боявся позитивної відповіді, я не хотів, нізащо не хотів, щоб оця реальна, хоч і мила жінка виявилася тією мрією, перед якою я кілька днів палив на жертовнику своє серце.

— Які нісенітниці! — відповіла врешті Катря, проводячи рудою по враз зопрілому чолі. — Навіть, як і була, то що я маю спільного з цим казковим створінням, яке надихнуло вас новим життям? Ні, ні, Юрку, вибийте собі з голови такі дурниці...

Я благословив її за цю відповідь і припав вдячним поцілунком до її рук.

— Ви — найліпша жінка, яку я знав, Катю! — сказав зворушено.

— То будьмо приятелями, — сказала невимушено.

— Я маю перед вами неоплатні зобов'язання...

— Намалюйте мені за це мій портрет. Згода?

...Вона справді стала мені приятелькою в найшляхетнішому і найцнотливішому значенні цього слова і лишилася нею аж до своєї смерти. Її втрату я дуже болючо пережив. Портрет, який я намалював і який дістав золоту медалю на виставці, забрала Галина Кіндратівна, дарма що гнівається на мене напевно і по цей день.

Але від того дня, коли я пригадав собі свою Білу Маску, для мене почалося нове життя. Я кинувся в нього і йшов наперекір усім супротивним вітрам і всім невдачам. Можеш сам оцінити, чи я чогось осягнув, чи ні. Ще ліпше оціниш, коли прочитаєш мою „Філософію в мистецтві", на яку затратив чверть століття праці. Не знаю, чи знайду видавця на неї, але певен, що колись вона побачить світ на Рідній Землі.

Оце і все. Додам лише, що з того пам'ятного Різдва, в яке мали відбутися мої заручини з Катрею, я ніколи не святкую поза домом. Замикаюся собі, сідаю навпроти „Білої Маски" і говорю з нею. Ми звикли одне до одного, ми розуміємо одне одного, і нам добре вдвох. Важко, щоб Ти у це повірив, але пишу так, як воно є насправді. Катря розуміла і ніколи не сміялася з мене. Зрештою, відколи вона вмерла, мені здається, що Біла Маска і вона — це одна істота.

На тому кінчаю. Бажаю Вам усім ще раз Веселих Свят і Щасливого Нового Року.

Твій Юрко

Кінець

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФИЛАДЕЛФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMMITTE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

МІКОЯН ПРО „ЗНАХАБНІЛИХ" АМЕРИКАНЦІВ І ЇХ „МАНІЯКАЛЬНІ ПРЕТЕНСІЇ"

(Закінчення зі стор. 2)

рячені голови знахабнілих американських генералів і політиків".

Дальшу частину своєї промови Мікоян випоєшив такими ж фразами й епітетами, лаючи на різні лади то „американську воячину", яка „продовжує ще розмахувати факелом війни біля берегів Китаю", то „американський імперіялізм", який „взяв на себе функції світового жандарма" і „своїми маніякальними претенсіями на світове панування створює вогнища війни то в одному, то в іншому кутку земної кулі", то „горезвісну політику" Доллеса, яка свідчить лише „про крайній ступінь безрозсудности і авантюризму агресивних кіл США".

Доповнив Мікоян своє таврування американських „імперіялістів" гострим обвинуваченням вбік очолюваного З'єдиненими Державами „сучасного колоніялізму", суть якого — „жорстока експлуатація залежних і напівзалежних країн", залишається, мовляв, незмінною. При цьому Мікоян не завагався заявити, що „„допомога" західніх держав слаборозвинутим в економічному відношенні країнам є лише крихтами прибутків, що їх „милостиво" приділяють імперіялістичні монополії ними ж пограбованим народам".

На підтвердження своєї лайливої характеристики ЗДА Мікоян покликав ще комуністичного „пророка" Леніна, наводячи цитату з його творів, що „Америка сильна, їй тепер усі винні, від неї все залежить, її все більше ненавидять, вона грабує всіх, і вона грабує дуже оригінально".

Та не минуло й двох місяців після виголошення цієї промови, як Мікоян прибув до ЗДА, буцімто з неофіційними відвідинами. На другий день після свого прибуття він добився розмови з „горезвісним" Доллесом, що його політика є „крайнім ступенем безрозсудности й авантюризму", після чого вибрався в поїздку по ЗДА, щоб брати участь в бенкетах і прийняттях, влаштовуваних американськими індустріялістами, які „грабують усіх", „жорстоко експлуатуючи залежні і напівзалежні країни", і найближчими днями має зустрітися з президентом Айзенгавером, що згідно з Конституцією є не тільки головою держави, але й головнокомандувачем американських збройних сил, або, за словами Мікояна, керівником „знахабнілих американських генералів і політиків . . .".

На цьому місці місці випадало б поставити „російському Відділові" в Державному Департаменті ЗДА запитання, на якій підставі він поінформував представників преси, що цей „старий комуніст (Мікоян) ніколи не виступав з непогамованими протиамериканськими промовами"?

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Клівленд, Огайо

З життя української громади

Осінній сезон у нашій громаді започатковано **Святом Покрови**, яке відбулося заходом Т-ва б. Вояків УПА 26-го жовтня ц. р., в залі УНДому. Святочну промову виголосив д-р Тарас Антонович, який захопив присутніх глибоко продуманим змістом доповіді. На святі виступили чоловічий та мішаний хори „Гомін" під дириґентурою проф. Я. Барнича. Наша громада мала змогу почути вперше сольоспів п. Зої Желехівської, яка виконала чотири пісні. Мелодекламацію вірша М. Кокольського „Скорбне серце" виголосила п. Софія Бура. Багато праці присвятила мистецькій частині свята піяністка проф. Ірина Заячківська-Гаврилюк, виконуючи музичний супровід обом паням та чоловічому й мішаному хорам „Гомін".

Листопадове Свято, влаштоване Українськими Злученими Організаціями в Клівленді, відбулося 2-го листопада в авдиторії Линколн Гай-Скул. Свято відкрив голова УЗО, адв. О. Малицький, а реферат виголосив гість з Европи, ректор УВУ проф. д-р І. Мірчук. Мистецьку частину свята виповнили виступ хору „Трембіта" з Дітройту, під дириґентурою п. Кирила Ципенди та сольоспів панни М. Кульчицької. На академії виголосив коротку, але ядерну промову конґресмен М. Фіген.

„Фолк Арт Ассосіейшен" — це організація, яка гуртує різні етнічні групи на терені Клівленду та цікавиться їх культурним життям. Її головою є журналіст п. Андріка, відомий українцям із своїх репортажів про побут у Києві та Львові, в яких він правильно насвітлив настрої в Україні та підкреслив український характер Львова. „Фолк Арт Асс'н" відома зокрема із своїх річних міжнаціональних фолкльорних фестивалів та співпрацює із „Калчерал Гарденс Асс'н", установою, яка управляє Культурними Городами. Як відомо, Клівленд гордиться цими городами, бо ніде немає подібно розбудованих парків, де б окремі національні групи мали змогу поставити пам'ятники визначним постатям своєї нації. В українському городі, заснованому 1929 р., побіч пам'ятників Володимира Великого, Богдана Хмельницького, Тараса Шевченка, Івана Франка та М. Грушевського, стане незабаром пам'ятник Лесі Українки, роботи М. Черешньовського, побудовою якого займаються Відділи Союзу Українок Америки. Відмічуючи в цьому році 50-річний ювілей основника Культурних Городів, п. Вайденталя, „ФААсс'н" влаштувала бенкет 15-го листопада в готелі „Картер", в якому взяли участь представники різних національних груп. Від українців взяли участь представники УЗО й СУМА, які є членами цієї організації. Бенкет відкрив коротким словом п. Андріка, та представив визначних громадян Клівленду, в тому посадника міста, п. Селебрізі, президента Фенн Каледжу, головного видавця „Клівлед Пресс", та багатьох інших. Після промов та привітів слідували виступи хорватської, литовської, болгарської та української груп. Помітне враження зробив на присутніх виступ піяністки, проф. І. Заячківської-Гаврилюк, яка по мистецьки виконала „Дзвони" О. Барвінського. Присутні тепло сприйняли дві українські народні пісні у виконанні сумівки Зені Тарчанин, при акомпаньяменті проф. Гаврилюк. При тому слід згадати, що п. Андріка, складаючи сумівцям подяку за участь у вечорі, зазначив, що українські точки були найкращі з цілої програми вечора. На окреме признання заслуговує влаштована сумівками виставка українського мистецтва, яка вирізнялась з-поміж мадярської, сербської, польської та білоруської виставок, притягаючи увагу гостей багатими експонатами, зібраними п-ною Лесею Драч, велику шастину яких випозичив власник крамниці „Дністер", п. В. Ільчишин. Потрібні пояснення давали глядачам сумівки в стилевих полтавських та гуцульських строях.

Виступ балетної групи СУМА на телевізійній станції ч. 3, 17-го листопада, в рямках одногодинної програми „Проспектус", випав дуже вдатно. Ця балетна група, в числі 50 юначок і юнаків, під проводом сумівця Віктора Богуславського, відома клівлендській громаді з багатьох виступів на українських та міжнародніх імпрезах, на телевізії випала особливо добре. Можна було запримітити бездоганну рівність, легкість, як теж сміливість у самому задумі виведеного танку. Зовсім слушно рецензія, що появилася у щоденнику „Клівленд Пресс" оцінила цей виступ як одну із двох найкращих точок одногодинної програми.

Концерт Евгенії Зарицької, влаштуванням якого зайнявся місцевий Осередок СУМА 17-го листопада, в авдиторії Линколн Гай-Скулу. Фортепінову частину програму концерту виконував проф. Роман Савицький. Співачку привітав коротким словом, від імені Осередку СУМА та клівлендської громади, п. С. Кріслатий, сумівки в народних строях піднесли п. Зарицькій кіш квіквітів а пластунки китицю рож. Учні Музичного Інституту вітали проф. Савицького. Цей вечір залишив у присутніх те враженя, яке завжди залишається після високомистецьких імпрез. Американська преса помістила про співачку короткі нотатки перед і після концерту.

День Українського Фолкльору, влаштований у головней міській бібліотеці, 21-го листопада включав доповідь про українське мистецтво, яку виголосила п-на Н. Вовк англійською мовою, виступи балетної групи СУМА під проводом п. Віктора Богуславського, народний танок у виконанні пластунів - юнаків, під проводом п. М. Кавки, виступи чоловічого та мішаного хорів „Гомін", під батутою проф. Я. Барнича, при музичному супроводі проф. Заячківської-Гаврилюк, із солями д-ра В. Боднара, п. В. Мудрака, п. О. Тарнавського та п-ни З. Тарчанин, сольовий танок пластунки - юначки З. Кавки і „Гопак" у виконанні чоловічого хору „Гомін" та балетної групи СУМА. Влаштуванням цього вечора занимався комітет, очолений проф. Радзикевичем. Програмою проводив проф. Голембйовський. 33-ий Відділ СУА ім. Лесі Українки влаштував у цій бібліотеці велику виставу українського народнього мистецтва, а збіркою експонатів до неї зайнялась п. М. Грушкевич. Вистава тривала два тижні, від 16 до 30 листопада. Слід відмітити, що і „День Українського Фолкльору" і виставка українського народнього мистецтва відбулись заходом працівнички бібліотеки, п. М. Тарнавської.

Т-й

Каледж Парк, МЕРИЛЕНД

Українська мистецька виставка в Мерилендському університеті

В другому семестрі навчального року 1957/58 українські студенти Мерилендського університету в Каледж Парку, Мериленд, зорганізувалися в Український Студентський Клюб при цьому ж університеті. На голову Клюбу обрано ініціятивного студента Теодора Царика, що вложив найбільше зусиль до його повстання. Хоч Клюб гуртує в собі небагато членів, проте вони всі разом страються вести пожвавлену діяльність. Клюб гостив в себе проф. В. Дубровського, який цікаво розповідав про свої австралійські спостереження та враження. Клюб відвідав уже кількакратно о. Мелетій Войнар, ЧСВВ, професор канонічного права у вашингтонському Католицькому університеті, останньо з цінною доповіддю про відношення Папи Пія XII до українців. Куратором Клюбу є професор Мерилендського університету, проф. Гансен, а його дружина, д-р Любов Марґоліна-Гансен є частим гостем клюбових сходин.

В новому семестрі 1958/59 року УСКлюб в перших днях грудня 1958 р. уладив у своєму університеті виставку українського мистецтва. Вона відбулася при допомозі проф. Олекси Повстенка з Вашингтону і п-і д-р Любови Марґолін-Гансен. Українська мистецька виставка розмістилася в двох кімнатах головного будинку університету, тривала п'ять днів, стягнула до себе велику масу відвідувачів, не тільки студентів, але теж гостей з Балтімору і Вашингтону, які залишили свої враження у книзі відзивів у похвальному тоні. Зразки української вишивки, народного одягу, килиму, української писанки, різьби і кераміки говорили чужинцям про культуру українського народного мистецтва, десятки знімок оцілілих та поруйнованих церков і манастирів Києва нагадували драматичні події на наших землях під час другої світової війни. Комплет українських банкнотів натякав про нашу державність з-перед сорока років, а столи наукової літератури в різних мовах світу про Україну свідчили про велике зацікавлення українською проблемою різних націй. Провідниками на виставці були українські студенти і студентки, які давали вичерпні пояснення зацікавленим експонатами виставки чужинцям. Студентська газета Мерилендського університету та місцева американська преса прихильно відзивалися про виставку, яка була замітнішою подією Мерилендського університету в цьому семестрі.

Майже в тому самому часі бібліотека Мерилендського університету прикрасила коридори свіжопобудованого будинку ґабльотковою виставкою зразків різнонаціонального мистецтва. Українські студенти розмістили в кількох ґабльотках зразки української кераміки, вишивки та різьби, чим здобули собі признання управи університетської бібліотеки.

яш

ПРАЦІВНИКИ ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УНС І „СВОБОДИ" МАЛИ СПІЛЬНУ ВЕЧЕРЮ

Джерзі Сиґі. — Праця в українській народній установі не завжди може рівнятися з загальними американськими установами винагородою за неї, але за те повинна дати більше вдоволення свідомістю своєї національної користи — твердили поодинокі промовці під час спільної вечері понад 50 працівників Головної Канцелярії Українського Народного Союзу та Редакції, Адміністрації і Друкарні „Свободи", що відбулася тут традиційно з нагоди започаткування Нового Року. Вечеря відбулася минулого вівтірка, 13-го січня, в сусідній залі української католицької церкви св. Петра і Павла. Започатковано її колядою „Бог Предвічний", зaінтонованою мґр. Осипом Стецурою, що працює на електронічній рахунковій машині ІВМ в рекордовому відділі Головної Канцелярії УНС. Запрошений на вечерю місцевий парох Всч. о. Антін Борса провів молитву та бажав усім щастя в Новому Році, звертаючи увагу зокрема на єдність в українській спільноті, що може дати їй найбільшу силу. Під час вечері промовляли коротко, висловлюючи різні побажання екзекутивні урядовці УНС гол. предсідник Дмитро Галичин і його заступник Йосип Лисогір, гол. секретар д-р Я. Падох і гол. касир Р. Слободян, організатор мґр. І. Скочиляс, редактори Вол. Душник, Ів. Кедрин-Рудницький і А. Драган, урядничка Адміністрації „Свободи" п-ні Квітка Стецюк, технічний керівник Друкарні Софрон Федів та інші. Промови-побажання переплітано співом коляд, а вечерю закінчено знову молитвою, проведеною Всч. о. Борсою. Не від речі буде пригадати, що ці працівники Головної Канцелярії УНС та „Свободи" з нагоди свят Різдва і Нового Року склали 586 долярів на Народний Фонд УКК і 211 долярів на коляду для ЗУАДКомітету, отже разом з цієї нагоди склали вони 797 долярів на народні цілі, не відмовляючись також від додаткових пожертв на різні добрі цілі у своїх громадах.

РІЗДВЯНІ СВЯТА В ПИТСБУРЖЧИНІ

(Закінчення зі стор. 2)

ловацький, що своїми мистецькими виступами за останні три роки здобув собі велику популярність.

На другий день після тієї передачі вся Питсбуржчина говорила про цю програму; свої й чужі коментували, хвалили, просили дальших інформацій про чудові, досі не бачені українські різдвяні звичаї й оригінальні церковні Богослужби. Мільйони глядачів побачили, що це не „рашян", але Українське Різдво, і що воно своїми прегарними традиційними атрибутами — незрівнянне!

Також на радіових хвилях цього року добре відзначено наші свята. Маси не-українців мали нагоду почути наші чудові коляди, і українці, зокрема молодше покоління почували себе гордими з свого походження. Перед у святочних пересиланнях вів і цього року довголітній керівник Української Радіової Програми в Питсбурґу, п. Михайло Комічак. Він щонеділі ось уже протягом восьми років несе на хвилях етеру українську музику, своє палке слово, закликає і полонить серця слухачів — гарячі й холодні — для жертвенної служби українській справі! Цього року мав він дві святочні авдиції: у Навечір'я Різдва і в самий день цього свята. З чисто церковних програм треба згадати півгодинну програму в Свят-Вечір, що її надавав з нововідкритої стації в Ембриджі о. М. Федорович, парох УПЦеркви св. Володимира та програму у день Різдва, що її надавав парох церкви Св. Апп. Петра й Павла у Карнеґі, прот. Андрій Бек, зі стації в Кененсбурґу, також півгодинну.

Слід згадати, що тутешні „русскі", які мають чимало своїх громад у Питсбуржчині, і цього року не спромоглися з нагоди Різдва ані на одну радіову програму. Отже й на цьому відтинку сфабриковане ними тенденційне означення „Рашян Крисмес" зазнало на цьому терені чи не смертельного удару. Також в американській пресі було чимало згадок про наші святкування. Прихильний нам щоденник в Ембриджі, „Ди Дейлі Ситизен", майже півсторінки присвятив нашому Різдву. Великими буквами і цим разом подано репродукцію (невідомого мистця) з нашої різдвяної листівки: діти на Україні йдуть з колядою.

Коротко: українці Питсбуржчини цього року добре святкували, при чому для української справи зробили дуже цінну прислугу. Телевізією і радіом заглянули в тисячі домів.

М. С.

● **Рада міністрів СССР** вирішила передати урядові Польської Народної Республіки всі польські архівні матеріяли, що зберігаються в державних архівах Української і Білоруської ССР. Підписання договору в цій справі відбулося дня 31-го грудня 1958 р. в міністерстві закордонних справ СССР і підписали цей акт заступник міністра закордонних справ СССР Н. Фірюбін і посол Польщі до СССР Тадеуш Геде. При церемонії підписання були присутні представники міністерства закордонних справ СССР, головного архівного управління МВД і польського посольства. Представників совєтських республік Української і Білоруської, заінтересованих головним чином в цій передачі, до підпису договору не покликано.

Українська Літературно Мистецька Клюб

З Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю, дня 16-го січня ц. р., у приміщенні Клюбу відбудеться авторський вечір письменниці й поетки Віри Вовк, авторки „Духів і дервішів" й „Елегій", що перебуває тепер у ЗДА. Читатиме свої твори сама авторка і про її творчість говоритиме ред. Богдан Кравців. Початок о год. 8-й вечора.

● КНИЖКИ—ЖУРНАЛИ ●

„ВОЛОСОЖАР" ч. 3

Вийшов друком літературно-мистецький популярний журнал „Волосожар" ч. 3. Річна передплата лише 1 доляр. Ціна окремого прим. — 25 цит. Вимагайте також наш каталог книжок і журналів. Замовлення та гроші (чек, готівка, моні-ордер) висилайте на адресу:

WOLOSOZAR
P. O. Box 9752,
Philadelphia 40, Pa., U. S. A.

Німеччина не хоче визнати східнього кордону з Польщею

Бонн. — Остання совєтська пропозиція з минулої суботи про скликання мирової конференції для справи Німеччини впродовж найближчих двох місяців, не сприйнятлива для Західньої Німеччини: 1) німці не можуть погодитися на „конфедерацію двох Німеччин", яка мала б заступити вільні вибори, бо тим самим визнано б право комуністів репрезентувати 16 мільйонів німців та панувати над ними, дармащо комуністи не становлять навіть 5% населення і 2) німці не можуть затвердити теперішній кордон Одри-Нісси, на підставі якого Польща займає не тільки цілий Шлеськ, але й порт Штеттін (Щецін). Такі голоси всієї західньо-німецької преси. Все ж, західньо - німецькі кола хочуть, щоб західні великодержави відповіли на совєтську ноту конструктивними контрпропозиціями і щоб у висліді тієї дискусії дійшло до нової міжнародної конференції у справі Німеччини. Посадник західнього Берліну Віллі Брандт у радіопрові до мешканців Берліну висловив переконання що остання совєтська нота, хоч за своїм змістом не сприйнятлива, проте означає „зм'ягчення позиції щодо Берліну". У цій ноті, мовляв, не говориться вже нічого про ультимативний термін перетворення Берліну у „вільне місто" і тон ноти куди лагідніший. Східньо - німецькі комуністи теж поскромнішали: вони вже допускають залишення у перетвореному на „вільне місто" Берліні західніх залог, як що ті залоги будуть визнані, як військо Об'єднаних Націй. Вони піддають теж концепцію, щоб „вільне місто" охопило обидві частини Берліну, не тільки західню, але й комуністичну східню. Загально вважається ці „концесії" збоку комуністів за наслідок одностайности і твердости становища західніх великодержав.

● **У західньо - німецькому господарському житті** сталася важлива подія: міжнародне управління Сталево - Вугільної Спільноти дозволило концернові Круппа закупити сталеві фабрики „Бохумер-Ферайну". Надалі Крупп продукуватиме коло 5 мільйонів тонн сталі річно. За договором західніх альянтів із Західньою Німеччиною передвоєнні німецькі великі промислові концерни були розв'язані. Тепер Крупп робить старання об'єднати свій концерн зі сталевим концерном Тіссена.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Т-во ім. Т. Шевченка, Відділ 289, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., о год. 2,30 по полудні, в залях Українсько- Американського Клюбу при 292 Гадсон Евню. На порядку дня: вибір нового Уряду на 1959 рік. — Управа.

ДЕРБІ, Конн. — Т-во „Запорозька Січ", Відділ 23, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., в залі при 229 Мейн вул. о год. 2-ій по полудні. Просимо всіх членів явитися численно, бо маємо важні справи як теж вибір нового Уряду на 1959 рік. За Управу — А. Прескович.

НЮАРК, Н. Дж. — Т-во „Чорноморська Січ", В. 14, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в середу, 31-го січня 1959 р., о год. 8-ій вечором, при 508, 18-та Евню в Січовім Домі. Просимо про численну участь в зборах та про вирівнання вкладок. Замісцеві можуть переслати свої вплати на адресу секретаря: М. П. Отрок, Р. Д. 2, Кронбури, Н. Дж. — Управа.

ІРВІНГТОН, Н. Дж. — Т-во ім. І. Франка, Відділ 490, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в п'ятницю 16-го січня 1959 р., о год. 7,30 вечором в залі Української Правос. Церкви, 36 Геррісон Плейс Просимо прибути численно на збори. О. Паньків — предс.; О. Чорномаз — секретар.

ЮТИКА, Н. Й. — Відділ 58 повідомляє своїх членів, що **Річні Загальні Збори** відбудуться в суботу, 17-го січня 1959 р., о год. 5-ій по полудні, при 813 Гемілтон Стр., Просимо про численну участь а передусім про точність. Коли в означеній годині буде замало приявних, то збори відбудуться годину пізніше, без огляду на число присутніх. На порядку дня: річні звіти Уряду і Контролі та вибір нового Уряду на 1959 рік. Письмових повідомлень не будемо розсилати, бо вже о. В. Чекалюк подав до відома про збори в церкві в дні 4-го і 11-го січня ц. р. Хто з членів приведе на збори нового члена, дістане 3 дол. винагороди. — Управа.

ТАВНТОН, Масс. — Т-во ім. Тараса Шевченка, Відділ 122, повідомляє своїх членів, що **Річні Збори** відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р. в домі Товариськім при 14 Майпел Евню, точно о год. 2-ій по пол. На порядку дня: справоздання за 1958 рік та інші важні справи до полагодження. Проситься усіх прибути на означений час. — За Управу: К. Сідзінський.

СЛІКВІЛ, Па. — Бр. Св. Ів. Хрестителя, Відділ 126, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в неділю, 18-го січня ц. р. в залі церковній Св. Духа, точно о год. 2-ій по пол. Порядок зборів буде поданий на місці. Проситься членів прибути на означений час. — Іван Павлечко, предс., Григорій Дидів, секр.

СКРЕНТОН, Па. — Б-во св. Василія, Відділ 229, повідомляє, що **Загальні Річні Збори** відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., о год. 12,30 в церковній залі при 430, 7-ма вул. Просимо про численну участь. — Управа.

МАНЧЕСТЕР, Н. Г. — Т-во Пресвятої Діви Марії, Відділ 178, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., зараз по співаній Службі Божій в церковній залі, при 54 Вальнут Стр. Просимо про численну участь. П. Кухар — предс.; В. Качмарський — касир; Н. Веднарчик — секр.

ШИКАГО, Ілл. — Сестрицтво Пресвятої Діви Марії, Відділ 259 повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в неділю, 18 січня 1959 р., о год. 1-ій по полудні, в шкільній залі при 4946 Со. Павліна Стр. — П. Трусяк, секретар.

САВТПОРТ, Конн. — Т-во ім. Т. Шевченка, Відділ 84, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., о год. 4-ій, в залі УНДому, при 279 Кінґс Драйф. Уряд на 1959 рік вибраний в тому самому особовому складі, як був в 1958 році. Просимо членів прибути точно і численно. За Управу: Іван Махно — предсідник; М. Гудзик — касир; П. Дудко — секретар.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. — Т-во „Любов", Відділ 370, повідомляє, що новий Уряд на 1959 рік вибраний в такому складі: К. Стасюк — предсідник; Р. Голубович — касир і В. Гіна — секретар. Рівночасно повідомляємо, що Місячні Збори відбуватимуться що третя неділя кожного місяця, а перші **Січневі Збори** відбудуться в неділю , 18-го січня 1959 р., в шкільній залі при Джордж Стр. Секретар буде збирати вкладки від год. 9-ої рано. Просимо членів вирівнувати свої залеглости за минувший рік, а рівнож т. зв. посмертне. Всі члени які не мають вирівняних вкладок, будуть суспендовані, без уваги на те, як довго даний член належить до Т-ва. Повідомляємо рівнож, що в травні ц. р. всі Відділи УНС приготовляються до мистецької виставки в Ню Йорку і наш Відділ замовляє окремий автобус, щоб наші члени могли поїхати. Просимо приєднувати нових членів та записувати в члени своїх рідних і дітей. К. Стасюк — предсідник; П. Голубович — касир; В. Гіна — секретар.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. — Т-во „Запорозька Січ", Відділ 342, повідомляє, що Місячні і **Річні Збори** відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., о год. 2-ій по полудні, вперщій кімнаті Недільної Школи Української Правос. Церкви св. Димитрія, 645 Розевелт Евню. Після збору вкладок **Річні Збори** виберуть Уряд на біжучий рік. Усіх членів просимо явитись на збори особисто, боржників просимо вирівнати залеглі вкладки і в майбутньому не спізнюватись, а, якщо можливо, платити згори. Ще раз пригадуємо, що п. І. Маркович, секретар Відділу, хворіє і його не слід клопотати. Члени, яким неможливо бути на зборах, можуть приносити свої вкладки до о. І. Гундяка, тимчасово виконуючого обов'язки секретаря, до канцелярії п. ч. 641 Розевелт Евню. — Григорій Волянський, предсідник.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — 397 Відділ повідомляє, що побір вкладок є в суботу 17-го січня ц. р. від год. 3 до 4-ої по полудні і в неділю 18-го січня від год. 12 до 1,30 по полудні. **Річні Збори** відбудуться в неділю 18-го січня 1959 р. о год. 1,30 по полудні. **За Уряд:** М. Субтельний, О. Штогрин.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во ім І. Франка, Відділ 83, повідомляє, що на Загальних Річних Зборах в дні 21-го грудня 1958 р., вибрано нову Управу в такому складі: Роман Карбівник — предсідник; Семен Чорномаз — касир; Степан Гавриш — секретар і його адреса: 155 Ерденгайм, Ровд, Филадел. 18, Па. Дальші Збори будуть відбуватися як і раніше, кожної третьої неділі в місяці о год. 1-ій по полудні в Українському Горожанському Клюбі при вул. Френкліна. Просимо всіх річних платників прибути на Збори в дні 18-го січня і вплатити свою належність. Степан Гавриш — секретар.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — В-во св. Юрія, Відділ 239, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в суботу, 17-го січня 1959 р., о год. 5-ій по полудні, в домі Українсько-Американських Горожан при 847 Н. Френклин вул., На порядку дня: Річні звіти Управи й Контролі, дискусія й вибір нового Уряду на 1959 рік. Членські вкладки належить вплачувати від 3 до 5-ої перед зборами. — Управа.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. — Б-во св. Арх. Михаїла, Відділ 209, повідомляє, що **Річні Збори** а рівночасно і Місячні Збори відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., о год. 2-ій по полудні, в домі при 72 Лейк Евню. Просимо наших членів прибути бодай раз в році та вислухати річних звітів і вибрати новий Уряд. — Йосиф Гудз, предс., Йосиф Гінда, секр.

ДІТРОЙТ, Міш. — Б-во св. о. Николая, Відділ 175, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться у неділю, 18-го січня 1959 р., о год. 1-ій по полудні, в залі УНДому, при 4655 Мартин вул. Проситься членів прибути на час, щоби взяти участь в дуже важних нарадах. Члени, що мають платити свої вкладки в місяці січні, обов'язково повинні прибути на збори й заплатити свої вкладки. Рівнож повідомляється довгуючих членів прибути й вирівняти свої залеглости, щоби не наразити себе на суспенду. Т. Грицай — голова; І. В. Іванчук — секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Т-во „Подільська Січ", Відділ 8, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., о год. 2-ій по полудні, в залі Клюбу, при 13 Вашинґтон Стр. Уряд на 1959 рік залишився без змін. Просимо приєднувати нових членів, які будуть прийняті без вступного. За Уряд: П. Гарасимів — предсідник; В. Мандзій — секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Українське Допомогове Т-во „Дністер", Відділ 361, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в суботу, 17-го січня 1959 р., о год. 7-ій вечором, у приміщенні студії Авраменка, 4 Ст. Маркс Пл. У програмі: відкриття, відчитання протоколу з минулорічних виборчих зборів, фінансовий звіт і звіт Контрольної Комісії, проголошення ухвал річних бизнесових зборів, кореспонденція, вибір предсідника виборчих зборів, звіт уступаючого уряду, ухвалення абсолюторії, вибір нового уряду, плян праці, внески й запити. За Уряд: Мартин Малетич, предс.; Петро Кучма, фін. секр.; Володимир Хоміцький, касир; Григорий Яремчук, секретар.

ШИКАГО, Ілл. — Т-во ім. Т. Шевченка, Відділ 252, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., о год. 12,30 по обіді, в залі при 2250 В. Кортез. Просимо членів про численну участь. — Когут, секретар.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. — Т-во ім. Т. Шевченка, Відділ 64, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться 17-го січня 1959 р., о год. 6,30 вечором, при 482 Мейн Стр. На порядку дня річні звіти Контрольної Комісії за 1958 рік. Просимо членів прибути численно. По зборах перекуска. — Іван Бурний, секретар.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. — Б-во св. о. Николая подає до відома, що **Річні Збори** відбулися дня 21-го грудня 1958 р. і на них вибрано новий Уряд на 1959 рік в складі: Михайло Зельвак — предсідник; Василь Матковський — фін. секретар. Контрольна Комісія: Ілько Сідух, Анастарія Кузьма, Михайло Вітків. Відвідувачі хворих: Михайло Вітків, Ілько Сідух. Збори будуть відбуватися кожного місяця третя неділя. Перші Збори відбудуться 18 січня 1959 р., о год. 2,30 в УНДомі при 760 Стейт Стр. Адреса секретаря: Василь Матковський. 226 Голл Евню, Перт Амбой, Н. Дж. Тел.: VA 6-2857.

ТРЕНТОН, Н. Дж. — Т-во „Запорозька Січ", Відділ 245, ім. Б. Хмельницького, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., о год. 2-ій по полудні, в залі Української Катол. Парохії при 1195 Дуц Евню. За Управу: Осип Гоянюк, голова.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. — Т-во „Запорозька Січ", Відділ 206, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 ., в парафіяльній залі при 74 Геррис Евню, о год. 1-ій по полудні. На порядку дня: річні звіти Уряду і Контролі, заприсяження нового Уряду на 1959 рік і другі важні справи. Участь членів обов'язкова. — Уряд.

ВОТЕРВЛІТ, Н. Й. — Б-во св. о. Николая, Відділ 13, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., в залі Українського Горожанського Клюбу при 402, 25-та вул. о год. 2-ій по полудні. Чергові збори будуть відбуватися кожної третьої неділі місяця. На Річних Зборах в дні 21-го грудня м. р. вибрано новий Уряд на 1959 рік в складі: Василь Вовчук — предсідник; Степан Мочульський — заступник предс.; Володимир Добромильський — касир; Захарій С. Зепуран — заступ. касира; Аксентій Урбан — фін. секретар; Павло Шевчук — рек. секретар. — Управа.

БЕТЛЕГЕМ, Па. — Б-во св. Димитрія, Відділ 288, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в суботу 17-го січня 1959 р., о год. 7-ій вечором, в церковній залі при 3-ій вул і Карбон. На порядку дня: вибір нового Уряду на 1959 рік. Просимо вирівнувати вкладки і прибути чисельно на Збори. А.Данилюк — предс.; В. Загвоський — касир; Д. Мушастий — секретар.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. — Т-во ім. Президента Волошина, Відділ 414, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., о год. 11,30 вполудне (після останньої Богослужби) в залях УНДому при 162 Дей вул. На порядку дня: річні звіти Уряду, затвердженя бюджету і вибір Уряду на 1959 рік. Участь членів в зборах обов'язкова. — Управа.

ПАСЕЙК, Н. Дж. — Т-во ім. І. Франка, Відділ 97, повідомляє, що **Річні Загальні Збори** відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., о год. 2-ій по полудні, в церковній залі при 47 Говп Евню. Є дуже важні справи. За Управу — В. Бродський.

АЛЛЕНТАВН, Па. — Управа Б-ва ім. св. Арх. Михаїла повідомляє своїх членів, що слідуючі Збори відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., в залі Української Правос. Парафії, точно о 2-ій год. по полудні. Іван Задворський — секретар.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. Дж. — Т-во ім. І. Франка, Відділ 372, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в суботу, 17-го січня 1959 р., о год. 7,30 вечором, в Ігл Голл 210 Черч вул. Просимо членів вирівнувати вкладки і прибути на збори для вибору Уряду на 1959 рік. Ю. Лонишин — рек. секретар.

ВЕСТ ІСТОН, Па. — Т-во ім В. Хмельницького, Відділ 137, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., о год. 2-ій по полудні в Українсько-Американському Клюбі при 708½ Іст вул. і що будучі збори будуть також в тій залі. Участь членів обов'язкова. На Річних Зборах вибрано нову Управу на 1959 рік в такому складі: Г. Прашник — предсідник; В. Боднарський — заступник предс.; С. Колодруб — секретар; Г. Яворський — заст. секр.; М. Колодруб — касир; І. Когут — заст. касира; Контрольори — І. Деш, Й. Колодруп і Д. Когут. Надзирателі хворих — П. фотий і Д. Вересюк. Прийдіть численно на збори і приєднуйте нових членів. — Управа.

СКРЕНТОН, Па. — Т-во „З над Збруча", Відділ 280, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., о год. 3-ій по полудні, в Українськім Громадськім Осередку, при 440 Вайомінґ Евню. На порядку дня: річні звіти та вибір нового Уряду на 1959 рік. Просимо про вирівнування залеглих вкладок і про точну та чисельну участь в зборах. — О. Запоточний, предс.; Р. Рубльовський, секретар.

БОФФАЛО, Н. Й. — В-во св. о. Николая, Віділ 127, повідомляє, що Місячні Збори та поновно **Річні Збори** відбудуться в неділю 18-го січня 1959 р., в церковній залі при Фільморе і Онейда вул. зараз по співаній Богослужбі. По зібранні вкладок буде звітування Уряду та вибір нового на 1959 рік. Просимо членів прибути численно на Збори. Заповіджені минулого місяця Збори не могли відбутися через малу кількість присутніх. Урядники полагоджують справи кожної неділі від год. 11,30 до 1-ої по полудні. Просимо вирівнувати свої залеглости а зокрема просимо суспендованих членів упорядкувати свої членські справи. За Управу: І. Була — голова.

МІЛВОКІ, Віс. — Т-во ім І. Франка, Відділ 103, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в суботу, 17-го січня 1959 р., о год. 7-ій вечером у церковній залі при 1037 Савт, 11-та вул. і Вест Вашингтон. Довжників просимо вирівнати свої залеглости а нових членів вплатити свої перші вкладки. — Управа.

ГЕМТРЕМК, Міш. — Т-во „Згода", Відділ 20, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., о год. 2,30, в Українській Хаті, при 2240 Грейлінг вул. Просимо членів прибути на збори, хоч раз на рік. Є дуже важні справи. Місячні Збори Т-ва відбуваються звичайно в третю неділю місяця. — Управа.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж. — Сестрицтво „Любов", Відділ 37, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., о год. 3-ій по полудні, в УНДомі при 214-216 Фултон вул. Просимо про численну участь, бо маємо багато важних справ. На Річних Зборах в дні 14-го грудня 1958 р. вибрано новий Уряд на 1959 рік в такому складі: А. Погранична — предсідник; Анна Горінь — заступ. предс.; Анна Гнатюк — фін. і рек. секретарка; Марія Полевчак — касирка; Марія Процак і Ольга Аверни — Контрольна Комісія. Марія Полевчак і Олена Мирончук — надзирательки хворих. Євдокія Галіновіч— делеґатка до УНДому. Параскевія Ільків — делеґатка до УККА. За Управу: Анна Гнатюк — секретарка.

НЮАРК, Н. Дж. — Т-во „Орлик", Відділ 27, повідомляє, що **Загальні Річні Збори** відбудуться в неділю 18-го січня 1959 р., о год. 12-ій дня в домівці ОбВУА при Белмонт Евню 9. На порядку дня: Річні звіти Управи за минулий рік і вибір надзірних органів Т-ва. Прохаємо всіх членів прибути точно і численно. За Управу: Д-р О. Утриско — предсідник; мґр. О. Олесницький — рекорд. секретар; Л. Лапічак — касир.

СТ. ДЖОЗЕФ, Міз. — Т-во „Запорозька Січ", Відділ 355, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в неділю 18-го січня 1959 р., о год. 1-ій по полудні в парохіяльній залі. На порядку дня: річні звітування Управи і Контрольної Комісії, вибір нового Уряду на 1959 рік і полагодження справ з минулих зборів. Приявність всіх членів є конечна. За Управу: П. Занько — секретар.

ЙОНГСТАВН, Огайо. — В-во св. Арх. Михаїла, Відділ 140, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться 18-го січня 1959 р., на Вест Раси Евню, зараз по великій Службі Божій о год. 11,30. Просимо прийти і вирівнати свої вкладки. Рівночасно повідомляємо, що на Річних Зборах в дні 21-го грудня 1958 р. вибрано новий Уряд в такому складі: Степан Нановський — предсідник; Іван Кораницький — заступник предс.; Олена Горак — секретарка і касир; Іван Горак — заступник; Василь Терлецький і Андрей Вібрлий — контрольори. — Управа.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж. — Т-во „Запорозька Січ", Відділ 234, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в суботу, 17-го січня 1959 ., о год. 7,30 вечором, в УНДомі. На порядку нарад: Звіт Управи за 1958 рік та вибір нової Управи на 1959 рік й полагодження біжучих справ. Проситься всіх членів прибути. І. Іваник — фін. секретар.

ЙОНГСТАВН, Огайо. — В-во св. ап. Петра і Павла, Відділ 274, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., о год. 2-ій по полудні, в залі під 1915 Росел вул. Просимо всіх членів прибути й вирівнати залеглости, вислухати звітів і вибрати новий Уряд. А. Кравець — предсідник; Теодор Сенедяк — секр.

ОЛИФАНТ, Па. — Товариство „Згода", Відділ 406, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в неділю 18-го січня 1959 р., у Шкільній Авдиторії зараз по великій Службі Божій. Обов'язком кожного члена є, прибути точно на збори на яких буде вибір нового Уряду на 1959 рік. Гр. Костик — предс.; Андрій Тарас — секретар.

ДЖАНСТАВН, Па. — В-во св. Арх. Михаїла, Відділ 11, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться 25-го січня 1959 р., в церковній залі на Мейпел Евню, тому, що 18-го припадає Йорданський Свят Вечір. Просимо членів прибути на ці Збори точно і численно. На порядку дня річні звіти і вибір нового Уряду на 1959 рік. Вирівнуйте залеглі вкладки, приєднуйте нових членів для Батька-Союза й вписуйте своїх дітей у його члени. Управа.

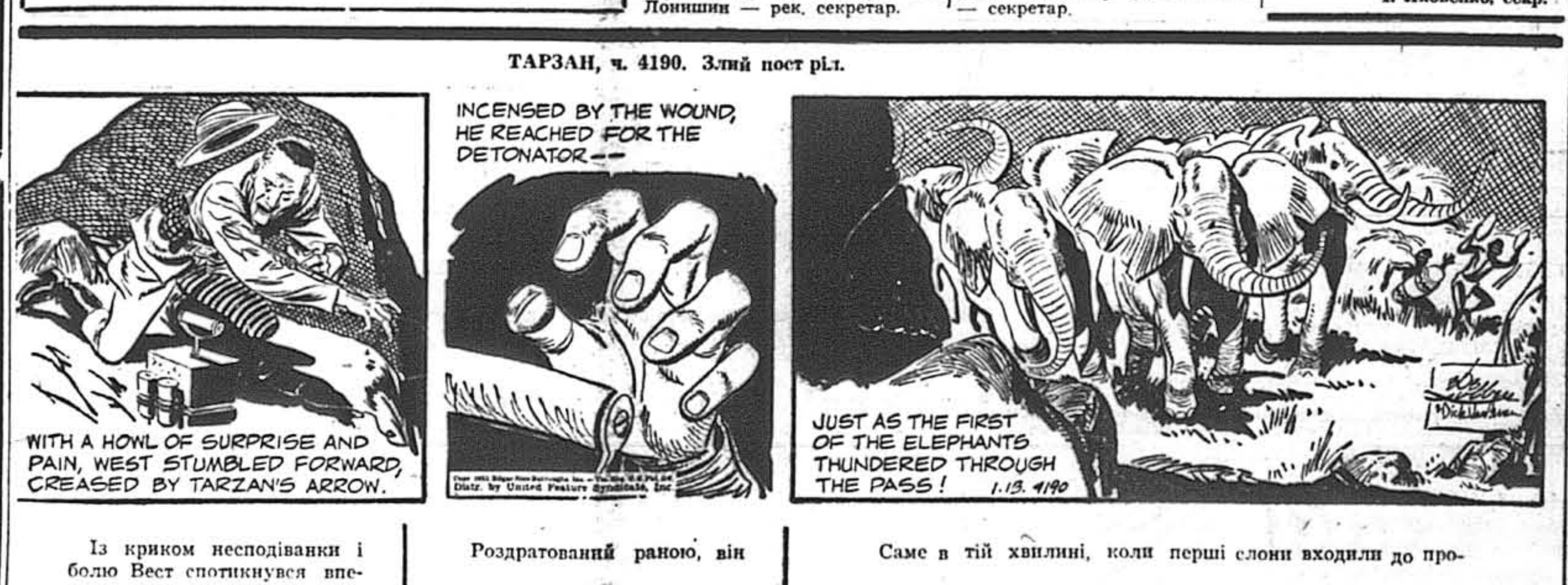
МІЛВІЛ, Н. Дж. — Т-во ім. Степана Мельничука, Відд. 331, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., о год. 2-ій по полудні. Просимо членів при численну участь і про точність. На порядку дня вибір нового Уряду на 1959 рік. М. Ключка — предс.; А. Романюк — секр.; П. Чопек — касир.

Посмертні Згадки

ПЕТРО ГРИГОРЧУК — член 287 Відд. УНСоюзу, „Сини України" в Джерзі Ситі, помер в дні 8-го грудня 1958 р., на 63-му році життя. Покійний походив з Теребовлі, Зах. Україна. В члени УНСоюзу вступив 1943 року. Полишив у смутку дружину Розалію та доньки: Анну Шіліззі і Марію. Тіло Покійного похоронено на цвинтарі Кальварія, Лонґ Айленд Ситі, Н. Й., дня 11 грудня 1958 р. — В. Й. П.
Т. Литвинюк, секр.

Erdmann WEBER — член Відд. 58 УНСоюзу, народж. 1891 р. в с. Тучин, пов. Рівне, Україна, прожив 67 років. Пройшовши свій тернистий шлях життя, бо на третьому році життя помер його батько, а на 10-му — мати, остався сиротою. Побував в Одесі 15 років, а потім в Лубнах на Полтавщині, де в 1922 р. одружився з місцевою українкою Ольгою, та знову не зазнав щастя, бо „розкуркулений", вибрався до Харкова, де працював на різних працях. Покійний хоч походив із німецької родини, говорив та читав по-українськи, як теж і по-німецьки. По приїзді до Америки, підтримував та давав пожертви на українські цілі. Учащав до української церкви. Знедолений тяжкою працею на тяжкій дорозі свого життя, Покійний занедужав і помер 17-го грудня 1958 р. 20-го грудня поховано Його на православнім цвинтарі св. ап. Петра і Павла. — В. Й. П.
І. Яковенко, секр.

ТАРЗАН, ч. 4190. Злий пост ріл.

Із криком несподіванки і болю Вест спотикнувся вперед, поцілений Тарзановою стрілою.

Роздратований раною, він сягнув по детонатор...

Саме в тій хвилині, коли перші слони входили до проємку, трублячи.